

ХУЛОСАИ
ШҶҶРОИ ДИССЕРТАТСИОНИИ 6D.KOA-026 НАЗДИ ДОНИШГОҶИ
МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
Парвандаи аттестатсионии № 22

Қарори шӯрои диссертатсионӣ аз 24 июни соли 2021, тахти № 22
дар бораи ба **Каримов Кароматулло Давламадович**, шаҳрванди
Ҷумҳурии Тоҷикистон додани дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа,
аз рӯи ихтисоси 09.00.03 – таърихи фалсафа

Диссертатсия дар мавзӯи “Фалсафаи забон (дар мисоли забони тоҷикӣ аз асрҳои миёна то имрӯз)” рӯзи 18 феввали соли 2021, суратчалоаси № 6, аз ҷониби шӯрои диссертатсионии назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (734025, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 17, Фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.03.2021 ба ҳимоя қабул карда шудааст.

Довталаб Каримов Кароматулло Давламадович, соли таваллудаш 1993, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. Соли 2014 факултети забони англисии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистонро аз рӯи ихтисоси забони англисӣ хатм кардааст. Соли 2015 ба магистратураи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ аз рӯи ихтисоси забони англисӣ қабул гардида, соли 2017 онро хатм кардааст.

Диссертатсия дар кафедраи фалсафаи ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ иҷро шуда, дар кафедраи онтология ва назарияи маърифати ДМТ муҳокима шудааст.

Мавзӯи диссертатсия дар ҷаласаи шӯрои олимони Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ аз 27.04.2018, протоколи №13/5.1 тасдиқ шудааст.

Роҳбари илмӣ: Зиёев Идибек Ғозиевич - доктори илмҳои фалсафа, профессори кафедраи онтология ва назарияи маърифати факултети фалсафаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

Муқарризонии расмӣ:

Сайфуллоев Нигматулло Мирзоевич – доктори илмҳои фалсафа, профессори кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносии Донишгоҳи (Славянии) Россия ва Тоҷикистон.

Сулаймонов Бахманёр Саидихсонович – номзади илмҳои фалсафа, дотсенти кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносии Донишкадаи давлатии забонҳои Тоҷикистон ба номи С. Улуғзода

Муассисаи пешбар: Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон дар тақризи мусбати худ, ки аз ҷониби эксперти шӯъбаи таърихи фалсафаи Институти мазкур Қурбоншоев И. Ҷ. таҳия шуда, аз ҷониби мудирӣ шӯъбаи таърихи фалсафаи институти мазкур н.и.ф. Шамсов М. имзо ва аз ҷониби директори ҳамин институт, номзади илмҳои фалсафа, дотсент Назар М.А. тасдиқ шудааст, қайд менамояд, ки диссертатсияи Каримов Кароматулло Давламадович дар мавзӯи “Фалсафаи забон (дар мисоли забони тоҷикӣ аз асрҳои миёна то имрӯз)” ба бандҳои 10-16 “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ”, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26-уми ноябри соли 2016, №505 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа, аз рӯйи ихтисоси 09.00.03 – таърихи фалсафа мебошад.

Дар интиҳоби муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар он чиз ба асос гирифта шудааст, ки онҳо аз рӯйи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда дар сатҳи дахлдор таҳқиқоти илмӣ анҷом додаанд ва корҳои илмӣ-таҳқиқотии онҳо ба масъалаҳои таҳқиқшавандаи диссертатсияи Каримов К.Д. иртиботи мустақим доранд.

Довталаб вобаста ба мавзӯи диссертатсия 3 маводи интишорӣ дорад, ки онҳо дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандаи аз ҷониби ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсияшуда ҷоп шудаанд. Интишороти довталаб нуқоти асосӣ, натиҷа ва моҳияти диссертатсияро инъикос намуда, саҳми шахсии муаллифро нишон медиҳад.

Рӯйхати интишороти довталаб, ки дар маҷаллаҳои ба кайдгирифташудаи ҚОА-и назди Президенти ҶТ ба таърифи расидаанд:

1. Каримов, К.Д. Национальный язык в соотношении к национальной идентичности//Вестник Таджикского национального университета [текст]/ К.Д. Каримов. – 2020. №4. – С.135-140.

2. Каримов, К.Д. Проблема познания таджикского языка в контексте его философии [текст] / К.Д. Каримов// Вестник Таджикского национального университета 2020. № 5. – С.145-151.

3. Каримов, К.Д. Развитие традиций научного и литературного анализа в поисках таджикского философского языка [текст]/ К.Д.

Каримов //Вестник Таджикского национального университета – 2020. –№ 6. –С.113-118.

Ба автореферати диссертатсия аз ҷониби шахсони зерин ба шӯрои диссертатсионӣ тақриз пешниҳод шудаанд:

- аз ҷониби номзади илмҳои фалсафа, дотсенти кафедраи фанҳои гуманитарии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон – Т.С. Турсунова;

- аз ҷониби номзади илмҳои фалсафа, дотсенти кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шохтемур - У.Н. Раҳматов;

- аз ҷониби н.и.фалсафа, и.в. дотсенти кафедраи илмҳои ҷомеашиносии Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ Сирочиддинзода М.;

- аз ҷониби мудири кафедраи умумидонишгоҳии фалсафаи МДТ-и Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров, доктори илмҳои фалсафа, профессор Атоев А.М.

Ҳамаи тақризҳо мусбат буда, дар онҳо баъзе эродҳои ҷузъӣ баён шудаанд, ки аҳамияти илмии диссертатсияро кам намекунанд. Эродҳо асосан дар мавриди теъдоди зиёди иқтибосҳо дар мавридҳои алоҳида ва норасоии услубию техника баён шудаанд.

Шӯрои диссертатсионӣ қайд менамояд, ки дар таҳқиқоти диссертатсионии доғалаб:

- масоили фалсафии забон аз диди мактабҳо ва намояндагони гуногуни фалсафӣ мавриди баррасӣ қарор дода шуда, хусусиятҳои назариявии таносуби забон ва тафаккур муайян карда шудааст;

- таъсири ақоиди мутафаккирони гузаштаи Ғарб ва исломӣ дар пайдоиш ва таҳаввули фалсафаи забон ва густариши забони фалсафӣ муайян гардидааст;

- таҳлили масъалаҳои фалсафии забон дар мисоли забони тоҷикӣ аввалин маротиба анҷом гирифтааст;

- аввалин бор аз нигоҳи назариявӣ-методологӣ баррасии масъалаҳои фалсафии таҳқиқот тавассути забони фалсафии тоҷикӣ аввалин маротиба мавриди таҳқиқ қарор гирифтааст;

- бори нахуст анъанаҳои илмию адабӣ ва ҷусторҳои забони фалсафии тоҷикӣ дар доираи як рисолаи мукамал баррасӣ шудааст;

- дурнамо ва имкони таҳаввулоти забони илмӣ ва фалсафии тоҷикӣ дар шароити ҷаҳонишавии фарҳангҳо ва таъсири мутақобилаи онҳо муайян карда шудааст.

Маводи таҳқиқшударо барои таҳияи китобҳои дарсӣ, дарсҳои таълимӣ ва лексияҳо на танҳо дар соҳаи фалсафа, балки дар назарияи забон низ истифода бурдан мумкин аст. Илова бар ин, натиҷаҳои онро дар қорҳои илмию таҳқиқотӣ барои омӯзиши амиқи таърихи фалсафаи забон, масъалаҳои робитаи байни забон ва тафаккур, инчунин дар илмҳои ҳамсон (забоншиносӣ, фарҳангшиносӣ, таърих) истифода бурдан мумкин аст.

Дар раванди таҳқиқот ба таври мушаххас аз ҷониби муаллиф якҷанд усулҳои таҳқиқотӣ, монанди усули таърихӣ-фалсафӣ, усули гузариш аз таҳлили таҷрибӣ (абстрактӣ) ба таҳлили мушаххас, усулҳои муқоисавӣ ва тафсири истифода шудаанд.

Саҳми шахсии доктараби дараҷаи илмӣ дар он аст, ки ӯ омӯзиши ҷамаҷонибаи таърихи фалсафаи забони тоҷикиро аз давраи қадим то замони имрӯза, хусусиятҳои таҳаввулоти ин соҳаи тафаккури инсонро анҷом додааст. Дурустии муқаррароти илмӣ, ҳулосаҳо ва тавсияҳои илмӣ аз ҳисоби тақия бар манбаъҳо ва асарҳои мутафаккирони асрҳои қадим то давраи ислом ва олимони муосири фалсафаи забон ва соҳаҳои ба он марбут тасдиқ мегардад. Дар ҷараёни таҳқиқоти диссертатсионӣ муаллиф усулҳои дахлдори таҳқиқоти илмию методӣ ва санҷишу ҳулосабарорихоро истифода бурда, хусусиятҳои муҳими фалсафаи забони тоҷикиро муайян кардааст.

Аҳамияти назариявӣ ва амалӣ. Таҳқиқоти мазкур метавонад ба рушди минбаъдаи ин соҳа, яъне фалсафаи забон, таҳияи концепсияҳо ва фарзияҳои нав мусоидат намояд. Аҳамияти амалии таҳқиқот дар он аст, ки ба тарғиби забони модарӣ ҳамчун пояи бунёди ҳуввияти шаҳрвандӣ, таҳкими ваҳдати фарҳангии миллати тоҷик кӯмак мерасонад. Маводҳои ин таҳқиқотро барои таҳияи китобҳои дарсӣ, дарсҳои таълимӣ ва лексияҳо на танҳо дар соҳаи фалсафа, балки дар назарияи забон низ истифода бурдан мумкин аст. Илова бар ин, натиҷаҳои онро дар қорҳои илмию таҳқиқотӣ барои омӯзиши амиқи таърихи фалсафаи забон, масъалаҳои робитаи байни забон ва тафаккур, инчунин самтҳои проблемаҳои илмҳои ҳамсон (забоншиносӣ, фарҳангшиносӣ, таърих) истифода бурдан мумкин аст.

Шӯрои диссертационӣ дар чаласаи худ 24 июни соли 2021 дар бораи ба Каримов Кароматулло Давламадович додани дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа, аз рӯйи ихтисоси 09.00.03 – таърихи фалсафа қарор қабул кард.

Дар асоси овоздиҳии пинҳонӣ шӯрои диссертационӣ дар ҳайати 14 нафар, аз онҳо 6 нафар доктори илм аз рӯйи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда, иштироккунандагон аз 18 нафар узви доимии шӯрои диссертационӣ овоз доданд: тарафдор – 14 нафар, зид нест, бетараф нест.

Раиси Шӯрои диссертационӣ,
доктори илмҳои фалсафа

 Аҳмедов С.

Котиби Шӯрои диссертационӣ,
доктори илмҳои фалсафа
24.06.2021

 Худойдодзода Ф.Б.